

Vorbereiding 28.5: Het verbond met Abraham

SCHRIFTGEDEELTE

Genesis 17:1-14

THEMA

Het verbond met Abraham

EXEGESE

Context

De roeping van Abraham vindt plaats in Genesis 12:1-4. Daar klinken in hoofdlijnen dezelfde woorden als in Genesis 17. Abraham krijgt de belofte van een kind en er wordt steeds nadrukkelijk bij gezegd dat er volkeren uit Abraham zullen voortkomen en dat Hij gezegend zal worden. Opvallend is dat God steeds bij Abraham komt. God neemt steeds het initiatief (Gen. 12:1; 15:1). Wat de Heere hier in Genesis 17 belooft, heeft Hij indirect allemaal al beloofd bij de roeping.

Abraham bevindt zich in het beloofde land. Hij trekt door het land heen en verkeert daar als vreemdeling. In de geschiedenis met Hagar wordt duidelijk dat Abraham de belofte zelf niet kan vervullen, maar dat God Zijn belofte op Zijn tijd zal vervullen.

Het grote verschil met Genesis 12 is dat er hier expliciet sprake is van een verbond. In vers 2 noemt de Heere dit: Ik zal Mijn verbond sluiten tussen Mij en u.

Vers 1 In dit eerste vers lezen we dat Abraham 99 jaar oud is. De structuur van dit vers doet denken aan Genesis 12:4 waar wordt vermeld dat hij 75 jaar oud was toen hij op weg naar Kanaän ging. Abraham woont dus al 24 jaar in Kanaän.

Na de beschrijving van Abraham verschijnt God. Hij verschijnt met de machtige woorden: 'Ik ben God, de Almachtige!' In het licht van het vorige hoofdstuk wordt Abraham hier verwezen naar God Zelf. De Heere belooft en Hij zal het vervullen. Nadat de Heere God Zichzelf heeft voorgesteld, klinkt Gods bevel: 'Wandel voor Mijn aangezicht en wees oprecht.'

Het wandelen voor Gods aangezicht doet denken aan Henoeh en Noach die met God wandelden (Genesis 5:22, 24 en Genesis 6:9). Dit wil zeggen dat elke stap die Abraham zet gericht is op God. Deze woorden staan in verband met de geschiedenis van Hagar en Ismaël waar Abraham zijn eigen weg ging met alle gevolgen van dien.

Vers 2-3 Hier wordt expliciet uitgesproken waar vanaf Genesis 12 naar toe is gewerkt: het verbond. Opvallend is dat de Heere God opnieuw duidelijk laat merken dat Hij het

initiatief neemt. God reikt Abraham de hand. Aan het verbond wordt een belofte toegevoegd. Het is dezelfde belofte die al in Genesis 12 gedaan is. Abraham zal worden tot een menigte van volkeren. Verbond en belofte horen bij elkaar.

Abraham kan net als in Genesis 12 niets zeggen in de ontmoeting met de Heere. Het enige wat hij kan doen is buigen.

Vers 4-8 Een verbond tussen mensen is een gezamenlijke onderneming waar beide partijen voordeel bij hebben. Hier in vers 4 zien we geen gelijkwaardige partners tegenover elkaar staan. Uit alles blijkt dat God het initiatief neemt. Hij spreekt en Hij doet Zijn belofte en Abraham hoeft slechts te luisteren.

Het woord verbond wordt drie keer genoemd. God maakt het verbond en dit verbond is eeuwig. Het verbond ligt vast: waar het in vers 2 nog als belofte wordt voorgesteld, is het in vers 7 gemaakt. Het verbond is niet alleen met Abraham, maar ook met zijn nageslacht. Nadrukkelijk wordt in vers 4-6 steeds weer herhaald: u zult een vader van een menigte volkeren worden. De menigte van volkeren die Abraham wordt beloofd, wordt in het woordgebruik en in de herhaling al zichtbaar.

Een centraal punt in Gods belofte is de verandering van Abrams naam. Abram wordt Abraham als symbool van Gods belofte en als onderstreping van het verbond. Een naam was in het Oude Testament van grote betekenis. In de naam van de persoon ligt zijn identiteit opgesloten (denk aan Jakob). Een nieuwe naam betekent in het Oude Testament een nieuw begin en leven vanuit een nieuw perspectief.

Opvallend is dat in vers 6 wordt gezegd door de Heere dat uit Abraham koningen zullen voortkomen. Koningen staan symbool voor een groot volk. Het woord koning wordt hier dus gebruikt als metafoor om nogmaals uit te drukken hoe groot het volk wordt wat uit Abraham zal voortkomen.

Het verbond is niet alleen voor Abraham, maar ook voor zijn nageslacht en allen die uit hen zullen voortkomen. God verbindt zich nadrukkelijk met Abraham, maar ook met zijn kinderen, want in vers 7 wordt vermeld: 'om voor u tot een God te zijn, en voor uw nageslacht na u'. Gods verbond blijft bestaan ook als Abraham al gestorven is. God blijft verbonden met Israël. Deze verbondssluiting is een van de fundamenteën voor het Oude Testament, want alleen vanuit dit verbond is te begrijpen hoe God met Israël omgaat.

Als afsluiting van de verbondssluiting krijgt Abraham nogmaals (zie Genesis 13:15 en Genesis 15:18) de belofte van het land Kanaän.

Vers 9 Nadat Gods belofte en verplichtingen in de voorgaande verzen duidelijk uiteen zijn gezet, worden nu Abrahams verplichtingen vermeld. Net als de belofte dat God de God zal blijven voor de kinderen van Abraham, gelden deze verplichtingen niet alleen voor Abraham, maar ook voor heel zijn nageslacht.

Vers 10 Gods voorwaarde in het verbond met Abraham is de besnijdenis van alle mannelijke leden van Abrahams gezin.

Vers 11 Het besnijden is het teken van Gods verbond met Abraham en zijn kinderen. Dit teken is van groot belang voor het houden van het verbond.

Vers 12 Na het uitspreken van de verbondseis volgt er een instructie wanneer en bij wie de besnijdenis moet plaats vinden. Acht dagen na de geboorte – dus een week na de geboorte – moet het jongetje besneden worden. Dit geldt voor alle jongetjes van alle generaties.

Vers 13 Na de instructie wordt er nogmaals duidelijk gemaakt wie voor de besnijdenis in aanmerking komen. Alle mannen die bij het gezin van Abraham horen: dit betekent dat ook de slaven en knechten gerekend worden bij het verbond.

Vers 14 De besnijdenis als teken van het verbond is niet vrijblijvend. Er wordt door de Heere een duidelijke consequentie verbonden aan het niet besnijden van gezinsleden van Abraham. Wie zich niet laat besnijden moet gedood worden. Op verbondsbreuk staat de doodstraf.

Woordstudies

Verbond (uitwerking sleutelwoord uit de HSV Jongerenbijbel)

Een verbond is een overeenkomst tussen twee partijen. Het huwelijk is een mooi voorbeeld. In het stadhuis beloven man en vrouw elkaar liefde en trouw. Aan het huwelijk zijn allerlei rechten en plichten verbonden.

De Heere sluit een verbond met het volk Israël. De Heere neemt het initiatief. De Heere belooft aan Abraham, Izak en Jakob drie dingen, namelijk het land Kanaän, een groot volk en een altijd blijvende relatie. Hetzelfde belooft de Heere aan het volk Israël bij de berg Sinai, waar God de Tien Geboden geeft. De Heere vraagt als antwoord om Hem lief te hebben en Zijn wet in acht te nemen. De besnijdenis is het teken van het verbond.

Het volk Israël heeft het verbond met de Heere echter verbroken. Het heeft God en Zijn wet verlaten. Toch is dat niet het einde. De Heere Jezus Christus is de Middelaar van het nieuwe verbond. Door het geloof in de Heere Jezus wordt de relatie met de Heere hersteld. Jezus Christus is zo de verbinding tussen de Heere en de mensen.

GELOOFSLEER

HC zondag 26	De Heilige doop
NGB art. 34	Sacramenten
Romeinen 2:25-29	De ware besnijdenis
Romeinen 4:1-12	De besnijdenis als teken en zegel

GEBEDSPUNTEN

- Bid de Heere dat we mogen zien dat Hij de Almachtige is.
- Vraag dat ook wij oprecht wandelen met God.
- Dank de Heere voor het verbond dat Hij ook met ons gesloten heeft.
- Bid dat iedereen die gedoopt is, leert geloven wat de Heere beloofd heeft.

- Dank de Heere dat Hij het geloof wil schenken aan iedereen die Hem daarom vraagt (ook als je niet gedoopt bent).

PSALM- EN LIEDLIJST

Psalm 37:2 Stel op de Heer` in alles uw betrouwen

Psalm 32:5 Wil toch niet stug gelijk een paard weerstreven

Psalm 103:9 Maar 's Heeren gunst

Doorgrond mijn hart

God is getrouw

INTRODUCTIE OP DE VERTELLING

Houd een gesprekje over 'wachten'.

Wie heeft wel eens een half uur moeten wachten? Of een uur? Of twee uur in een file gestaan? Of een week moeten wachten op een belangrijke uitslag? Heb je wel eens een jaar op iets gewacht?

Aan het eind vertel je dat Abram al 99 jaar is en nog steeds wacht op een kind. Bespreek hoe hij zich zal voelen.